

Zapisnik
zasedanja Saveta COBISS.Net

9.9.2020. godine, online

Zasedanje je organizovano online pomoću alata Zoom u sredu, 9.9.2020. godine, od 10 časova do 11 časova 23 minuta.

Prisutni:

Članovi Saveta COBISS.Net:

Dr. Aleš Bošnjak, IZUM, Slovenija; (*direktor*)

Dr Ismet Ovčina, Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine; (*direktor*)

Nevenka Hajdarović, Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine; (*rukovodilac NCC*)

Frymzim Dauti, Nacionalna i univerzitetska biblioteka Severne Makedonije "Sveti Kliment Ohridski"; (*direktor*)

Žaklina Gjalevska, Nacionalna i univerzitetska biblioteka Severne Makedonije "Sveti Kliment Ohridski"; (*rukovodilac NCC*)

Bogić Rakočević (sastanak napustio prevremeno zbog drugih obaveza), Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"; (*direktor*)

Vjenceslava Ševaljević, Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"; (*rukovodilac NCC*)

Tatjana Dunović, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; (*ovlašćeni zastupnik direktorke*)

Vesna Stevanović, Narodna biblioteka Srbije; (*rukovodilac NCC*)

Arta Kqiku, biblioteka Akademije nauka i umetnosti Kosova

Albana Velianj, biblioteka Akademije nauka Albanije; (*direktor*)

Mirlona Buzo, biblioteka Akademije nauke, Albanija

Dr. Banu Njupejn, UNESCO

Pozvani učesnici:

Davor Šoštarič, IZUM, Slovenija

Petra Bridges (zapisničar), IZUM, Slovenija

Opravdano odsutni:

Krasimira Aleksandrova, Nacionalna biblioteka Bugarske "Sveti Ćirilo i Metodije"; (*direktor*)

Rumyana Petrova, Nacionalna biblioteka Bugarske "Sveti Ćirilo i Metodije"; (*rukovodilac NCC*)

Ljilja Petrović Zečić, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; (*direktor*)

Željka Komlenić, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; (*rukovodilac NCC*)

Dnevni red zasedanja:

- Potvrđivanje zapisnika sa prethodne sednice
- Kratko predstavljanje novog člana Banua Njupejna (predstavnik Uneska)
- Akcioni plan za COBISS.net (2020-2023)
- Predlog sledećih mogućih koraka koji bi mogli da se realizuju tokom naredne godine u periodu do konferencije COBISS 2021 (direktor IZUM-a)
- Predlog za finansijsku pomoć projektu COBISS.net od strane Evropske komisije (Banu Njupejn, Unesko)
- Razno

Ismet Ovčina je vodio sastanak u svojstvu predsedavajućeg Saveta COBISS.Net. U uvodnom pozdravu se svima lepo zahvalio za učešće i pozdravio novog člana Saveta, Banu Njupejna. Članovi su, nakon toga, potvrdili dnevni red zasedanja. Prva tačka dnevnog reda je bila potvrđivanje zapisnika sa prethodne sednice od 27.8.2019. godine. Zapisnik je usvojen.

Druga tačka dnevnog reda je bila predstavljanje novog člana Saveta, Banua Njupejna iz Uneska.

Banu Njupejn se zahvalio za poziv u Savet i u nekoliko reči se predstavio i govorio o istoriji imenovanja IZUM-a za Uneskov centar II kategorije. Dodao je da se problematikom COBISS.net počeo baviti nedugo nakon što je došao u sedište Uneska u Parizu. Ima dva doktorata, a u Unesku je zaposlen već 19 godina. Zaključio je s tim da bi pomagao pri ostvarivanju COBISS.net ciljeva i da članovi Saveta mogu da mu pišu na e-adresu koja je na raspolaganju kod Aleša Bošnjaka.

Ostali članovi Saveta potvrdili su njegovo članstvo u Savetu COBISS.net i unapred se raduju međusobnoj saradnji.

Sledeća tačka dnevnog reda bio je akcioni plan za period 2020-2023. Ismet Ovčina se zahvalio Alešu Bošnjaku i njegovim saradnicima za pripremu građe i pozvao ga da na kratko predstavi ključne tačke akcionog plana.

Aleš Bošnjak se najpre zahvalio svojim saradnicima za pomoć prilikom pripreme plana i dodao da dokument predstavlja dobar sažetak ciljeva za COBISS.net mrežu. Potom je ispostavio nekoliko zadataka koji su ključni za budućnost COBISS.net mreže. Ti zadaci su:

1. **širenje mreže** (želimo povećati broj korisnika, dosta ciljeva smo već ostvarili, međutim, moramo i dalje da se trudimo) na osnovu analize i posebnih akcija (popusta i dr.), pripreme lokalnih alata (pritom je Aleš Bošnjak zamolio za pomoć druge članove Saveta) itd.;
2. **obrazovanje** (veoma važno; priprema programa za COBISS mentore, moramo pokušati ponovo da uspostavimo obrazovanje – studije bibliotekarstva prvog i drugog stepena po Bolonjskom sistemu, jer diplomci imaju dobar uticaj za širenje mreže);
3. **bogaćenje naučnih bibliografija** (u Sloveniji postoji 8 lokalnih repozitorijuma, u toku je harmonizacija i uvođenje zajedničkog registra repozitorijuma koji će biti sličan uzajamnom katalogu i koji će se koristiti za pristup svim podacima; i za ostale države postoji prilika za uspostavljanje repozitorijuma koji je povezan sa COBISS sistemom; u

Sloveniji su bibliografije istraživača povezane sa WoS; podaci za slovenačke istraživači dodati su u COBISS, a to je dobra prilika da isto napravimo i u COBISS.net mreži, što bi moglo da bude zanimljivo za nadležna ministarstva; ako bismo za ovu aktivnost dobili finansiranje, to bi bio veliki korak u pravom smeru);

4. **jedinstvena infrastruktura za otvoreni pristup** (uspostavljanje veze sa WoS, priprema nacionalnog repozitorijuma za naučnu oblast i za arhiv, veza sa METADAT za podatke za naučne bibliografije, dobijanje podataka iz WoS i veza sa zapisima u COBISS sistemu);
5. **promotivne aktivnost** (organizacija COBISS dana, sufinansiranje COBISS konferencije, učestvovanje na Uneskovim događajima u regionu, poziv za saradnju na društvenim mrežama (Facebook, Twitter, COBISS blog).

Aleš Bošnjak je zamolio za komentare predstavljenih tački koje članovi mogu da pošalju i pismenim putem.

Ismet Ovčina je pohvalio plan i još jednom upitao da li neko ima bilo kakve napomene ili predloge.

Banu Njupejn je potom ponudio svoju pomoć kod sledeće dve tačke plana: jedinstvena infrastruktura za otvoreni pristup i bogaćenje naučnih bibliografija. Zanimalo ga je na koji način bi se bogaćenje odvijalo, naročito na državnom nivou. Ostale je pozvao da iznesu svoje ideje. Projekat bi mogao odmah da počne i verovatno bismo dobili delimičnu finansijsku podršku Uneska, ali trebalo bi sastaviti dokument (eng. *conception note*) koji bi sadržao ključne podatke. Upitao je ko će sastaviti takav dokument i kakav će biti rok.

Ismet Ovčina je dodao da će tokom narednih dana dati konkretnije ideje.

Aleš Bošnjak je potom istakao da Srbija u ovoj oblasti ima dosta iskustava jer već povezuju COBISS zapise sa naučnim bibliografijama istraživača. Time su se bavili i u Bosni i Hercegovini. Ukoliko bismo dobili finansiranje, mogli bismo ubrzati pripremu bibliografija istraživača za najuglednije naučnike u pojedinačnim državama. U Albaniji su već pripremili naučne bibliografije za nekoliko najvažnijih albanskih naučnika.

Mirlona Buzo je potom dodala da je E-CRIS u Albaniji već uspostavljen, ali trenutno miruje jer bi želeli da se reorganizuju i usklade podatke. U prošlosti su već imali projekat za pripremu naučnih bibliografija, ali nisu mogli da motivišu bibliotekare i da se usklade da ostalim institucijama (E-CRIS.AL). Nadaju se da će u budućnosti moći da nastave slične projekte jer bi biblioteke morale da razumeju važnost ovog zadatka.

Aleš Bošnjak je potom predlagao da bi mogli da zapišu konkretne korake šta bi pojedinačne države trebalo da urade u vezi sa izradom naučnih bibliografija (priprema tipologije, dobijanje zapisa). Time bi možda mogli uveriti nadležna ministarstva u vezi sa podrškom.

Vesna Stevanović je dodala da neki direktori imaju manji ili veći uticaj na ministarstva. Na ministarstvima treba što više o tome govoriti i što bolje im predstaviti.

Vjenceslava Ševaljević je istakla da u Crnoj Gori od 2018. godine imaju autonomni sistem i zato se podaci više ne unose u E-CRIS. Treba pronaći rešenje.

Žaklina Gjalevska je dodala da u Severnoj Makedoniji nemaju dobru saradnju sa Ministarstvom za nauku i obrazovanje. Biblioteke unose podatke u E-CRIS samo na osnovu interesa pojedinaca, tako su od 2007. godine imali približno 2000 unosa, što je izuzetno malo. U bibliotekama je premalo zaposlenih koji bi unosili te podatke. Do sada su imali samo jedan zahtev istraživača koji je morao da dostavi izveštaj Ministarstvu za nauku u obrazovanje koje je zahtevalo bibliografiju iz COBISS sistema. Nada se da će sa novom vladom situacija biti bolja. Što pre treba stupiti u kontakt sa novim ministrom.

Aleš Bošnjak je dodao da bi priprema uzoraka bibliografija bio dobar početak. Bibliografije bismo mogli da predstavimo nadležnim ministarstvima, a mogle bi da se koriste i kod postupaka habilitacije. Treba pripremiti zvanični dokument (*content note*).

Ismet Ovčina je pitao da li se svi slažu sa akcionim planom. Akcioni plan je bio saglasno usvojen podizanjem ruke.

Banu Njupejn je potom predložio da se opis teškoća sa pojedinačnim E-CRIS sistemima treba uključiti u akcioni plan.

Time je ova tačka dnevnog reda zaključena.

Sledeća tačka je bio predlog sledećih mogućih koraka u periodu do Konferencije COBISS 2021. Aleš Bošnjak je rekao da je ovogodišnja konferencija COBISS odložena usled epidemije covid-19. Prisutne je zamolio da daju svoje predloge za korake za narednih godinu dana. IZUM je spreman da pomogne kod ovih koraka.

Ismet Ovčina je dodao da predloge mogu dostaviti i pismeno.

Aleš Bošnjak je potom pomenuo predlog koji je dobio pre zasedanja. Reč je o izmeni sistema plaćanja. Izmenili bismo vrednovanje korisnika, cena bi bila drugačija za mogućnost pristupa samo segmentu COBISS3/Pozajmica. Upitao je za mišljenje i predlagao glasanje o ovom predlogu koji ne bi mogao da bude realizovan odmah, ali bi mogao da bude uključen u plan rada za narednu godinu.

Predlog je bio potvrđen, a IZUM će analizirati situaciju i pokušati da sprovede ideju, a zadatak bi mogao da bude ispunjen naredne godine.

Sledeća tačka dnevnog reda odnosila se na predlog za finansijsku pomoć projektu COBISS.net od strane evropskih institucija. Banu Njupejn je predstavio kratki istorijski pregled događaja u vezi sa tim i izneo svoje predloge u vezi sa tim kako treba nastupiti pred evropskim institucijama i dobiti sufinansiranje. Banu Njupejn je 2015. godine, kada je direktor IZUM-a bio Davor Šoštarič, bio pozvan u Sloveniju da bi razgovarao o problematici COBISS.net mreže i da bi pomogao pri traženju novih načina dobijanja EU finansiranja. Potom je zajedno sa Tomažom Seljakom bio pozvan u Brisel. EU je spremna da sufinansira projekat COBISS.net, ukoliko bi ga države u mreži podržale (ne na nivou pojedinačnih biblioteka, već na nivou same države). Pokušali su da dobiju podršku i da pitanje stave na dnevni red na ministarskoj konferenciji, međutim, zbog perioda godišnjih odmora ministri nisu bili spremni na saradnju. Potom su pokušali da dobiju pisma podrške od nadležnih ministarstava koja bi dostavili Evropskoj komisiji. Dobili su

samo jedno pismo, što nije bilo dovoljno da bi Evropsku komisiju ubedili o važnosti projekta. Sa ministarstvima treba uspostaviti dobre odnose (negde je nadležno ministarstvo za kulturu, negde ministarstvo za obrazovanje), jer je potrebna jaka podrška vlade. Nije dovoljna samo nacionalna biblioteka. Pored toga, Banu Njupejn je mišljenja da još nemamo dovoljno ubedljiv predlog, jer predlog mora da bude u korist cele države, ne samo biblioteka koje su članice COBISS.net mreže. Evropska komisija je 2015. godine bila spremna da investira do 10 miliona USD, a ukoliko želimo da dobijemo takav iznos, predlog treba ažurirati i poboljšati.

Aleš Bošnjak se zahvalio za pojašnjenje situacije i zamolio Davora Šoštariča da dopuni. Davor Šoštarič je još jednom istakao da je najvažnija čvrsta podrška države i zvaničnih vladinih organa. U Sloveniji su tada počeli saradnju i sa drugim ministarstvima, a interesa iz ostalih država je bilo jako malo. UNESCO je pokušao da organizuje sastanak sa ambasadorima, ali odaziv je bio mali. Još jednom je pozvao članove Saveta da problematiku predstave svojim nadležnim ministarstvima i ostalim vladinim ustanovama i organizacijama u svojoj državi. Istakao je i da nam je potreban dobar i realan plan za Evropsku komisiju koji sadrži konkretne i izvodljive ciljeve.

Vesna Stevanović je u prostoru za ćaskanje postavila pitanje u vezi sa online kursovima.

Aleš Bošnjak je rekao da je IZUM pripremio online kurs bez puno vežbi, a u pripremi je i kurs COBISS3/Fond u kombinaciji alata Zoom i Moodle. O tome će IZUM proslediti svoja iskustva. Obrazovanje je važno za širenje znanja o COBISS sistemu. I ostale članove je pozvao da razmisle o izvođenju internet kurseva.

Ismet Ovčina je dodao da smo važni za društvo i da veruje da ćemo sa novim članovima biti još jači. Još jednom je istakao da je važno stupiti u kontakt sa nadležnim ministarstvima i ostalim organima.

Aleš Bošnjak je naglasio da što pre treba pripremiti zapisnik sastanka i zvanični dokument koji bismo mogli da pošaljemo nadležnim ministarstvima.

Ovu ideju su svi potvrdili.

Na tački razno nije bilo rasprave.

Ismet Ovčina i Aleš Bošnjak su se svima zahvalili za učešće.

Zasedanje je završeno u 11 časova i 23 minuta.